

Седмична колумна високог представника за БиХ Кристијана Шварц-Шилинга “Вријеме је да се запитамо шта Босна и Херцеговина може да уради за Европу”

Вријеме је да се запитамо шта Босна и Херцеговина може да уради за Европу

Придруживање Европској унији је двосмјерни процес. Земље приступнице се мијењају да би се интегрисале. Али, и Европска унија се мијења да би одговорила на нову интерну динамику коју стварају земље које јој приступају.

Преговори Босне и Херцеговине о стабилизацији и придруживању добро су унапредовали, што значи да овај двосмјерни процес све више даје резултате. До сада су се сва кључна питања односила на то да Босна и Херцеговина треба да усклади своје законе и структуре у сектору управе, јавне радио-телевизије и јавне безбједности са структурама Европске уније.

Међутим, други дио процеса односи се на то да Босна и Херцеговина треба да да допринос и активностима ЕУ. Да будемо јасни, Босна и Херцеговина још нема мјесто за столом. Чланство у ЕУ је неколико година далеко. Али она може дати велики

допринос новој динамици која се јавља у Европи у 21. вијеку. Да би то урадила, она мора остати проактивна и ангажована.

У наредних шест мјесеци Њемачка ће предсједавати Европском унијом и њен циљ ће бити да ради на унапређењу стратешких активности. Јуче сам се срео са канцеларом Ангелом Меркел у Берлину. Канцелар Меркел је јасно ставила до знања да ће западни Балкан бити приоритет за Њемачку на њеној функцији предсједавајуће ЕУ. Њемачка је определијељена да помаже Босни и Херцеговини и другим земљама у региону на путу ка европској интеграцији.

Кад би Босна и Херцеговина могла потписати Споразум о стабилизацији и придруживању са Европском унијом у току трајања њемачког предсједавања, био би остварен огроман помак ка интеграцији.

Међутим, Њемачка, као предсједавајућа ЕУ, има и друге приоритете, који такође утичу на Босну и Херцеговину као земљу која планира да се придружи Унији и као европског сусједа. Њемачка је свјесна значаја постизања прихватљивог рјешења за статус Косова, што ће унаприједити стабилност у региону и омогућити да се западни Балкан окрене према свјетлијој и европској будућности.

Остали приоритети њемачког предсједавања ЕУ обухватају утврђивање нове енергетске политике, која ће одговарати захтјевима промјениве ситуације у којој се налази Европска унија; договарање новог европског устава којим ће се обезбиједити да Европска унија функционише успјешно и ефикасно за све садашње и будуће чланице; борба против тероризма и међународног организованог криминала; старање да се политика Европске уније о проширењу спроводи конструктивно и за оне који су већ унутар породице ЕУ и за оне који теже да приступе у ЕУ; те промовисање мира и демократије широм свијета.

Босна и Херцеговина је кључни елемент у стабилизацији западног Балкана. То је битно за Европу, а посебно за Њемачку, која има

тијесне географске и комерцијалне везе са регионом. Али грађани ове земље и њихови лидери морају схватити да, с обзиром на конкуренцију, то није довољно да се Босна и Херцеговина стави на врх листе приоритета. Да би на тој листи постала већи приоритет, Босна и Херцеговина мора себе поставити као релевантан фактор. А то једино може урадити ангажманом у европским стратешким питањима на конструктиван, самоувјерен и проактиван начин.

Предсједник САД-а, Џон Ф. Кенеди упутио је славну поруку својим суграђанима: “Не питајте шта ваша земља може урадити за вас; запитајте се шта ви можете урадити за вашу земљу”. У материјалном и стратешком интересу сваког грађанина Босне и Херцеговине је да се понаша у том духу – и да не пита шта Европа може урадити за њега, него да се запита шта он може урадити за Европу.

У овој години, када се обиљежава 50 година Европске уније, изазови на којима ће радити Европска унија под предсједавањем Њемачке су огромни и тичу се и постојећих и будућих држава чланица. Изналажење рјешења за заједничке изазове захтијева уважавање различитих ставова, али и постојање воље за постизање јединственог приступа. Дан када Босна и Херцеговина буде у стању да допринесе рјешењима, биће и дан када ће бити спремна за Европску унију.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини.